

অংকিতপুজাৰ - রাষ্ট্ৰ সমস্যাৰে অ্যাবিজিটেল

ECE-10, Module-1, Sem-4

— By T.K.D [২৪.৫.২০]

বিষ্যাত পীঁয়ৰ রাষ্ট্ৰৰ নিয়ে অ্যাবিজিটেল (৩৪৫-৩২২ BC)-
এৰ রাষ্ট্ৰৰ নিয়ে পৰম্পৰাজ্ঞবাদ (Teleological) নীতিৰ ওপৰ প্রতি-
ক্ষিত, কৃষ্ণজ্ঞান ওই মূল তাৰ রাষ্ট্ৰৰ পৰম্পৰাজ্ঞবাদী তত্ত্ব
(Teleological Theory of the State) নামে পৱিত্ৰি, রাষ্ট্ৰৰ লক্ষ্য
হল ইচ্ছাৰ কলগন আৰ্থন, এই পৰম্পৰাজ্ঞবাদৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতে
অ্যাবিজিটেল রাষ্ট্ৰৰ উৎপত্তি ও প্ৰযোজনীয় কৰিবলৈ কৰিবলৈ
হত অ্যাবিজিটেলও অংশতালীন পীঁয়ৰ রাষ্ট্ৰৰ সমাজ ও অংশতালীন
আলোচনা আৰ রাষ্ট্ৰৰ অংশতালীন ধাৰণাৰ উপন্থাপন কৰিবলৈ
অ্যাবিজিটেলৰ রাষ্ট্ৰৰ নেৰে অবহেকে পুৰুষ-মূৰ্খ ঘটনা হল তিনি
আৰ পুৰুষ উপন্থাপন কৰিবলৈ বিশ্বৰূপকে (Abstract) প্ৰাপ্তি না দিবো
কিনমনছতাৰ ভিত্তিতে আৰ রাষ্ট্ৰৰ নিয়ে উপন্থাপন কৰিবলৈ
একজন দাঙৰিক ইচ্ছাত অ্যাবিজিটেল রাষ্ট্ৰৰ নিৰ্মাণে অভিবৃত্যাবাদী
চৰ্চিতজিৰ আশুম্ব নিয়েছিলৈ, এ বিষয়ে আৰ বিষ্যাত "Politics"
গ্ৰন্থ ।৫৪ টি রাষ্ট্ৰৰ পুঁঢ়ানুপুঁঢ়াৰে আলোচনাৰ বৰ্থা বলা যাব
* নিচৰে অ্যাবিজিটেলৰ রাষ্ট্ৰৰ সমস্যাৰ বিষয়টি অংকৰণ

উপন্থাপন কৰিলাব —

১) রাষ্ট্ৰৰ উৎপত্তি : — অ্যাবিজিটেলৰ জড়ে, যে চৰ্চি
চৰোলিয় ও স্বাধীনৰ আনন্দিক
অংশতাৰে অন্তৰিক্ষিৎ অক্ষুণনো দেখেকে বগলকৰে রাষ্ট্ৰৰ
উৎপত্তি হওয়াছে তসো ছুটি হল — জাহী ও পুৰুষেৰ অংশৰ প্ৰবং
স্তুতি ও স্তীভূতামোৰ অংশৰ, প্ৰয়োজন আৰুজাৰিত
অঙ্গীকৃত বজায় রাখাৰ জন্য এবং ছিলীয়াটিৰ প্ৰয়োজন আৰু
জাতিৰ অঙ্গীকৃত জ্ঞান টৌকিক উপন্থাপন জন্য, এই মৈষ্ট্ৰি আৰুজি
অংশতাৰে ভিত্তিতে যে প্ৰতিষ্ঠান গড়ে উঠে আ ইল পৱিত্ৰ,
জীৱনেৰ দৈনন্দিন প্ৰয়োজন চৰোলোই চাৰু লক্ষ্য, পৱিত্ৰ
বাবক মৈষ্ট্ৰি প্ৰাপ্তিক আৰু প্ৰতিষ্ঠানেৰ বৃপ্তিৰ ঘটে এখন,
যদ্যন বৰতকৰুলি পৱিত্ৰ অঞ্চলিত অংশে প্ৰাপ্তিৰ জন্ম দৰ্শন,
পৱিত্ৰে ঝুলনাম প্ৰাপ্তিৰ উদ্বেক্ষণ কৰত, বগুন পৱিত্ৰেৰ
উদ্বেক্ষণ দৈনন্দিন প্ৰয়োজন চৰোলো আৰু আৰু চৰম্পোৰেশি কিনু
প্ৰয়োজন চৰোলোই প্ৰাপ্তিৰ লক্ষ্য, অতঃপৰ যোৰেকতি প্ৰাপ্তি
পৰিষ্কৃতি হুন্তে এখন আৰু বৃশ্বতৰ প্ৰতিষ্ঠানেৰ জন্ম দৰ্শন মা
স্তুতি পূৰ্ণ বা প্ৰাপ্তিৰ স্বৰূপ উন্নত রাষ্ট্ৰৰ উৎপত্তি হুন্ত,

ii) ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ ସ୍ନାଇବିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (State is a Natural Institution)

ଅୟାବିଜ୍ଞାନିକଟେକ୍ନୋଲୋଜୀଙ୍କ କାହାରେ, ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ ଉଦ୍ଦୃତ ଅଟେଛୁ ବିବରଣେ
ଏବଂ ଦିମ୍ବେ, ଆଶ୍ଵଳ କ୍ରମକ୍ରମ ପରିଯାତ ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଆବଶ୍ୟକ
ବ୍ୟାକ୍ସନିଲି ଗ୍ରାମ ନିମ୍ବେ ରାଷ୍ଟ୍ର, ପରିଯାତ ଓ ଗ୍ରାମ ମେରେଇ ମାନବଜୀବିନେ
ସ୍ନାଇବିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ଏହି ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ପ୍ରକଟି ସ୍ନାଇବିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ
ସ୍ନାଇବିକାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ସୂଚି ହମେଛୁ,

ରାଷ୍ଟ୍ର ମେ ସ୍ନାଇବିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଏଥି ଆବଶ୍ୟକ କାହାରେ
ଏହା ହୁଏ କମେ, ଆଶ୍ଵଳ ସ୍ନାଇବିକାରେ ରାଜନୈତିକ ଜୀବ, ଅୟାବିଜ୍ଞାନିକଟେକ୍ନୋଲୋଜୀଙ୍କ
କାହାରେ, ତମ ଆଶ୍ଵଳ ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ କାହାରେ ନା କମେ ହୁଏ ଗୁରୁତ୍ୱ
ଏବଂ ଦେବତା, ଦୁର୍ଗାର୍ଥ ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ କାହାରେ ଏଥି ସ୍ନାଇବିକ ନିମ୍ନିତି,

ଅୟାବିଜ୍ଞାନିକଟେକ୍ନୋଲୋଜୀଙ୍କ କାହାରେ, ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରକଟି ଆଜିକ, ଯେଥାନେ
ବ୍ୟକ୍ତିଗୁରୁ ପୂର୍ବ ପରିବଳି ଲାଭ କରିବାର ହୁଏ, ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ କରେଇ ଆଶ୍ଵଳ ଏବଂ
ଜୀବନେର ପରିବଳନଙ୍କେ କୌଣସି ବା ଚାନ୍ଦର ଜୀବନ ଅର୍ଜନ କରାନେ ପାଇଁ,
ଏହି ରାଷ୍ଟ୍ର ଆଶ୍ଵଳରେ କାହାରେ ଏହି ପ୍ରକଟି ସ୍ନାଇବିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ,

iii) ରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିଗୁରୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବ :— ମଧ୍ୟ ସା କଳାମୁକ୍ତରେ ବିଚାର କରି ରାଷ୍ଟ୍ରର ପୂର୍ବର୍ତ୍ତୀ,

କମର୍ଦ୍ଦନ, ବ୍ୟକ୍ତି ଗତ ଅଜଳକର୍ତ୍ତର ଓ ପାଦର ଭିତ୍ତି କାହାରେ ପ୍ରମାଣେ ପରିଯାତ
ଆବଶ୍ୟକ ଗ୍ରାମ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଜୀବ ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ, କିନ୍ତୁ ଶୁଭକୁଳୀ
ଏବଂ ମୌକ୍ତିକତାର ଦ୍ୱାରା କାହାରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିଗୁରୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବ, କାହାରେ
ରାଷ୍ଟ୍ର ଏହା ଅଭିନ୍ନ, ଆବଶ୍ୟକ ଏହି ମରଗ୍ନେତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶା, ଦୁର୍ଗାର୍ଥ
ଅଭିନ୍ନ ଏବଶ୍ୟକ ଅନ୍ତର୍ଭାବ, ମରଗ୍ନେତ ବିଚାରର ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଶୁଭକୁଳୀ ଆବଶ୍ୟକ, ଏହି ଅୟାବିଜ୍ଞାନିକଟେକ୍ନୋଲୋଜୀଙ୍କ ବଳନ୍ତରେ ଯେ, ବ୍ୟକ୍ତି ବା ପରିଯାତରେ
ପୂର୍ବେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଅଭ୍ୟାସ କାହାରେ,

iv) ରାଷ୍ଟ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜନୈତିକ ଅଂଗଠିନ୍ :— ଅୟାବିଜ୍ଞାନିକଟେକ୍ନୋଲୋଜୀଙ୍କ କାହାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଭାବ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ କର୍ମଚାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ ଏହା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଏହି
ତିନି ଦେଖିଯୁଛୁ ଯେ, ପରିଯାତ ବା ଗ୍ରାମେ ପାହିଦି ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଏବଂ
ଅର୍ଥାତ୍ କଳାନାର୍ଥିକ ଏହା ପ୍ରକଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ କରେଇ ପରିଯାତ,
ଗ୍ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଅଭିନ୍ନ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ,
ଅୟାବିଜ୍ଞାନିକଟେକ୍ନୋଲୋଜୀଙ୍କ କାହାରେ, ଏକମାତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରକାର୍ତ୍ତ କରେଇ ଆଶ୍ଵଳରେ ତୀର୍ତ୍ତରେ
ଅର୍ଥାତ୍ ଶୁଭକୁଳର ହୁଏ ତାତେ ଏବଂ ଆଶ୍ଵଳ ସ୍ଵର୍ଗ ପୂର୍ବ ଓ ଶୁଭକୁଳର ତୀର୍ତ୍ତରେ
ଆଶା ଆବଶ୍ୟକ, ଏହିଭାବେ ଦେଖାଯାଯା ଯେ, ରାଷ୍ଟ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜନୈତିକ ଅଂଗଠିନ୍
ଏବଂ ଅର୍ଥାତ୍ କଳାନାର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ,

১) ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନେ ସ୍ମରଣିତି— ରାଷ୍ଟ୍ରକେ ଅଧିକିତ୍ତିଟିଲେ
ଜୀବନେହୁନ ଅର୍ଥରେ ଆଶ୍ରମିତି ଅର୍ଥରେ

ବନ୍ଦରୁନ, ଜୀବନେହୁନ ଅର୍ଥ ଅଞ୍ଚଳୀପରିକାର ଯେବନ ପରିଚିତ ଅର୍ଥରେ
ବନ୍ଦରୁ, କେବଳ ରାଷ୍ଟ୍ରକେ ବନ୍ଦରୁ ଅର୍ଥ ଅଞ୍ଚଳୀପ
ପରିଚିତ ପରିଚିତ ଅର୍ଥରେ ବନ୍ଦରୁ, ତୀବରମ୍ଭ କରିବାରେ ବିଚିନ୍ତି
ହେବ ପଡ଼ିଲେ ଅଞ୍ଚଳୀପରିକାର ଯେବନ ବୈଜନ ବ୍ୟାଳ ଆବଶ୍ୟକ, ରାଷ୍ଟ୍ର
କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଚିନ୍ତି ହେବ ପଡ଼ିଲେ ବିକ୍ରି ଆନ୍ତରୀକ୍ଷଣ ଓ ବୈଜନ ଆଧୁନିକ
ଆବଶ୍ୟକ ନା,

ଅଧିକିତ୍ତିଟିଲେହୁ ରାଷ୍ଟ୍ରକେ ନାନାଭାବେ ଅଭାଲୋଚିତିର
ହେବୁ, କେବଳି ହଲ —

।) ତିନି ରାଷ୍ଟ୍ରକେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବନ୍ଦରୁହେବୁ ଉପରେ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ
କରିବାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ଅପେକ୍ଷାଯାଏ କରିବାରେ ଦିଲ୍ଲୀରେ
ଏବଂ ବିକ୍ରିକେ ରାଷ୍ଟ୍ରକେ ବୈଜନିକ କରିବାରୁରେ ଯା
କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପଢ଼ିବୁ ବହନ କରିବାରେ,

॥) ଅଧିକିତ୍ତିଟିଲେ ଯେବନେହୁ ବ୍ୟାପକ ବନ୍ଦରୁରୁନ ମେଧାଜ
ଅଭାଜ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରକେ ବନ୍ଦରୁରୁ ବୈଜନ ପାର୍ଶ୍ଵକ୍ୟ କରିବାରି ବଳେ
ଅନେକବେ ଅଭାଲୋଚନା କରିବାରୁନ,

॥) ଅଧିକିତ୍ତିଟିଲେ ଅର୍ଥ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗର୍ଭବିତ ଧ୍ୟାନମୁକ୍ତ ଯେବନେ
ପବିତ୍ରାବୁ ଓ ପ୍ରାଣେବୁ ବନ୍ଦରୁରୁ ବନ୍ଦରୁରୁ ଦିଲ୍ଲୀ ବୈଜନାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରକେ
ଉନ୍ନିବେବୁ ବ୍ୟାପକ ବନ୍ଦରୁରୁ ସେବାରୁ ଅଭାଲୋଚିତିରୁହୁ,
ଏକଥା କାଜ କରୁ, ପବିତ୍ରାବୁ ଅଭାଜ ଜୀବନେହୁ ଆଦିଗତିକାଳି,
ବିକ୍ରି ପବିତ୍ରାବୁ ଶଠନ ନା କରିବୁ ଓ ଆଦିଗତ ଅଭାଜେ ଗୋକ୍ରୀଦ୍ଵାରା;
ଜୀବନମାପନ ଛୁଲ ଅ ଅଧିକିତ୍ତିଟିଲେ ଅଷ୍ଟିକାବୁ କରିବାରୁ,

ଆ ମହେତ୍ର ବଳା ଯାଏ ଏ, ଅଧିକିତ୍ତିଟିଲେହୁ ରାଷ୍ଟ୍ର
ଜୀବନମୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ- ରାଷ୍ଟ୍ରକେ ପରିଚିତ ନୈତିକ ପ୍ରାଣୀନ ବିଜ୍ଞାନର
ପ୍ରତିପନ୍ନ ବନ୍ଦରୁ ହୁଅଛୁ, ତୀର୍ଥ ପ୍ରକାଶନ କାର୍ଯ୍ୟ-ଦିଲ୍ଲୀରେ
ରାଷ୍ଟ୍ରକେ ଜୀବନେହୁ ବୈଜନିକରୁକେ ନୈତିକାଳିରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତାନିମ୍ନେ—
ଦ୍ୱାରା, କାରନ ତିନି କ୍ଷେତ୍ର କରି କରିବାରେ ଅଭାଜରୁ ବିଜିନ୍ତା
ଅନ୍ତିମରେ ବନ୍ଦରୁରୁ ପ୍ରକାଶନ ରାଷ୍ଟ୍ରରୁ ବିକ୍ରିତ ଆବଶ୍ୟକମାତ୍ର
ପରିଚିତ ଆବଶ୍ୟକ ବନ୍ଦରୁରୁ ପାଦରେ ଏବଂ ବିକ୍ରିତ ନୈତିକତାର
ପ୍ରକାଶନ ବନ୍ଦରୁରୁ ବନ୍ଦରୁରୁ ଯଦିଓ ତିନି ବନ୍ଦରୁରୁ କରିବାରେ,
ପରିଚିତ ଆବଶ୍ୟକ ଆଦିକାରୀ କାମନ ବ୍ୟବସ୍ଥା,
Polity ହଲ ପରିଚିତ ରାଷ୍ଟ୍ରକେ ଆଦିକାରୀ କାମନ ବ୍ୟବସ୍ଥା,